

Legeforeningens innspill til Dokument 8:15S 2022-2023:

Representantforslag om bedre ivaretagelse av personer som er dømt til tvungent psykisk helsevern

Legeforeningen vil komme med følgende innspill til forslaget fra representantene Stensland, Wilhelmsen Trøen, Foss og Svartdal Bøe om bedre ivaretagelse av personer som er dømt til tvungent psykisk helsevern:

Til punkt 2. Utrede ansvarsfordelingen mellom justis, helse og kommune:

Forslagstillerne ber regjeringen utrede ansvarsfordelingen mellom justissektoren, helsesektoren og kommunesektoren i saker med kombinasjonen kriminalitet og behov for psykisk helsehjelp.

Legeforeningen støtter behovet for en utredning som nevnt over. Det er et stort behov for å evaluere utviklingen gjennom de siste tiårene, der antallet sengeplasser i psykisk helsevern er bygget ned, parallelt med at antallet dømte til overføring på tvungent psykisk helsevern har økt og er stadig økende. Samfunnsvern har i økende grad blitt helsesektorens og kommunesektorens anliggende, regulert av justissektoren.

Omfanget av en slik utredning tilsier at oppgaven tilfaller et regjeringsoppnevnt utvalg, og at det utformes et mandat egnet til å belyse temaet i tilstrekkelig grad. Mandatet anbefales sendt ut på høring hos relevante instanser i forkant av at arbeidet påbegynnes.

Utvalget bør inkludere personer fra relevante fagmiljøer. Legeforeningen vil peke spesielt på spesialister fra sikkerhetspsykiatriske avdelinger, FACT-team, DPS og legevaktstjeneste. Videre, fagmiljøer innen de ulike etatene med særlig kompetanse på området, f.eks. psykiatrigruppa i Oslo politidistrikt, SIFER og det rettspsykiatriske fagmiljøet.

Til øvrige forslag, punkt 1 og 3:

Hva gjelder de øvrige konkrete forslag som fremmes, anbefaler Legeforeningen at dette ikke tas stilling til nå, men at dette besvares gjennom en utredning. Legeforeningen vil likevel løfte en bekymring for de foreslåtte tiltakene, som vil gi påtalemyndigheten større myndighet over pasientbehandlingen, men uten det samtidige ansvaret for kostnader og prioritering av ressurser og sengeplasser som helseforetakene bærer.

Det faglige ansvaret for personer dømt til tvungen psykisk helsevern må være helsevesenets og ikke justissektorens. Likevel bør finansieringen av dom til tvungen psykisk helsevern være separat, slik det nå er for dem som er dømt til tvungen omsorg. Personer dømt til tvungen psykisk helsevern tar stadig flere av tilgjengelige sengeplasser, og kostnadene for disse pasientene utgjør en betydelig del av helseforetakenes budsjett. Helsedirektoratet har tidligere i år presisert at kommunene ikke skal dekke merkostnader som følge av samfunnsvern hos særreaksjonsdømte. Dette gjør at det er vanskelig å overføre pasienter fra psykisk helsevern til kommunene, selv om en overføring oppfattes som forsvarlig og riktig behandling.